

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

Quam diligenter sint audienda verba dei.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

DIONYSII CRTHVSI.

dere. Erubescere corā p̄sentia infinitæ sc̄it̄atis
eius corde impuro assistere, aīa m̄q̄ maculatā et
vitiōsam habere. Memēto creatoris tui ī diebus
iuuētutis tuę, anteq̄ veniat tē pus afflictiois tuę.

Quam diligenter sint audiēda verba dei,
Articulus primus.

Eccl. 12.

Eccl. 12.

1. Ioha. 4.

Iohan. 8.

Gregori.

Psal. 118.

Luc. 12.

Sto mansuetus ad audiendum ver-
bum dei. Quāto rem aliquā magis
diligimus, tanto libentius de ea loq-
mur, & loq̄ audimus. Vnde de a-
matoribus huius seculi Iohann. ait:
Ipsi de mundo sunt, & de mundo loquuntur, &
mundus eos audit. Qui ergo deum veraciter dili-
git, qui eternam beatitudinem appetit, et seipm̄
in deo spiritualiter amat, is verba diuina audit
libenter, retinet diligent̄, implet seruenter. Quod
vtiq̄ signum est p̄destinationis æternæ. Hinc
nempe ait saluator. Qui est ex deo verba dei au-
dit. Propterea vos non auditis: quia ex deo non
estis. Verbum enim dei seu sacra scriptura, cibus
est animæ. Quemadmodum ergo eius vita na-
turalis desperatur, qui corporalem cibum non su-
mit, aut sumptum non tenet, sed euomit: sic vita
gratiæ desperatur de illo, qui verba dei non cu-
rat diligenter audire, memoriter retinere, effica-
citerq̄ implere, vt dicit Greg. Tu ergo charissi-
me, verba dei attente, affectuose, reuerenter atq̄
humiliter audi, lege, pertracta, & loquere tanq̄
epistolam tibi a spiritu sancto transmissam. Nec
enim sufficit ea scire, siue recollere: sed operibus q̄
que necesse est ea implere, quemadmodum ait
Psal. In corde meo abscondi eloquia tua, vt nō
peccem tibi. Deniq̄, Seruus sciens voluntatem
dñi sui, & non faciens, plagis vapulabit mul-
tis, ait

DE ARCTA VIA SAL. Fo. 3.

tis, ait saluator. Iacobus quoque in sua canonica: **Iaco. 4.**
 Scienti, inquit, bonum, & non facienti peccatum
 est illi. Hinc Augu. differuit. Non minus dignum **Augstin.**
 est verbum dei, quod corpus Christi. Idcirco non mi-
 nus reus est qui verbum dei negligenter audit,
 quam ille qui corpus Christi in terram cadere sua
 negligentia permittit. Quoniam ergo deo ordi-
 nante (sine cuius prouidentia nec arbor moue-
 tur, nec folium eius dilabatur) ista tibi conscribo,
 cuius salutem ardentissime cupio, precor ut ea
 diligentia & affectu tanto haec legas, quam dili-
 genter atque seruenter pro tua exhortatione descri-
 pta sunt. Hoc namque ad naturalem praeclearam in-
 dolis tuae pertinet bonitatem. Scriptum est enim, **Eccl. 3.**
 Auris bona cum omni concupiscentia audiet sa-
 pientiam. Quod quod meritorium deorum placitum
 sit, per quendam sapientem dicitur: Concupiscen- **Sapien. 6.**
 tia sapientiae deducet ad regnum perpetuum. Non
 utique sapientia huius mundi, non sapientia philoso-
 phorum, poetarum aut rhetorum (quoniam, teste Apo **1. Cor. 1.**
 stolo, stultam fecit deus sapientiam huius mun-
 di. Principem quoque philosophorum Aristotelem,
 gloriosus & sanctus pater noster Hierony. prin-
 cipem nominat fatuorum) sed de sapientia sacrae
 atque diuinae scripturae rite intelliguntur verba pre-
 memorata. Nonne vani ac fatui sunt qui reli-
 ctis his: quae ad salutem animae reguntur, quod omis-
 sa diuinorum preceptorum custodia, & salutari scri-
 pturarum sanctarum notitia, insuper vacuis (pu-
 ta in his quae deus non requirit ab eis) iugiter oc-
 cupantur. Hinc tales videmus infinitis vanita-
 tibus obfusari: sine timore dei conuersari, ludis,
 iocis, ac risibus (ut de grauioribus vitis taceam)
 delectari, Nunquid haec est via arcta ducens ad
 vitam

DIONY, CARTHVS.

- vitam: quam, Christo docente, inueniunt pauci.
- Ecd. 7.** Fac ergo qd docet sermo diuinus: Altiora te ne quæsieris, & fortiora te ne scrutatus fueris: sed q̄ præcepit tibi deus, illa cogita semper. Et, In supra cuius rebus noli scrutari multipliciter. Deniq̄ quid prodest cognitio creaturæ, sine dilectione ac debita veneratione creatoris? Imo vtriq̄ plurimum obest, damnabilioremq̄ efficit sciolum. Non igitur magis delectet te studium naturalis philophiæ, q̄ theologiæ: sed in intellectu ac studio sacre pagine delectatio tua consistat præcipua, vt dicere possis: Quā dulcīa faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo. Et rursus: In via testimoniorū tuorum delectatus sum, sicut in oībus diuitijs. Itemq̄: Bonū mihi lex oris tui super
- Hugo.** milia auri & argenti. Hoc expertus Hugo de sancto victore: Nihil, inquit, in hac vita dulcius sentitur, nihil auidius sumitur, nihil sic mentem ab amore mundi separat, nihil sic animum contra tentationes roborat, nihil hominem sic inuat & excitat ad omne bonum, sicut studium sacre scripturæ. Et iterū: In sacra scriptura quicq̄ docetur est veritas, quicquid præcipitur bonitas, quicquid promittitur, felicitas. Itaq̄ hoc ē saluberrimum studium, q̄ discit hō cognoscere semetip̄m, vitā corrigere, in omni gratia spūs sancti proficere. Id
- Augustin.** circo hortat̄ Aug. Vere lectione diuina pro speculo: scēda in te corrigēdo, pulchra cōseruando, pulchriora agendo. Pinguissimus est sermo diuinus, oēs in se delicias continens. Cum hoc speculum oculis mentis opponimus, faciem nostram internam conspiciamus: ibi sentimus quantū profecimus, quantumue a perfectione distamus.
- Hinc ait Isidorus: Geminum confert donum lectio scri

DE ARCTA VIA SAL. 4.

ctio scripturarum: quoniam mentis intellectum erudit, atq; a mundi vanitatibus abstractum hominem ad amorem dei perducit. Nunquid huius sapientie studio aliud aliquod potest scientie studium comparari? Interea audi Gregorium: Quamuis, inquit, omnem scientiam & doctrinam sacra scriptura sine aliqua comparatione transcendat, que vera predicat, ad celestem patriam vocat, a terrenis desideriis ad superna amplectenda cor legentis inuitat: que nec sic clausa est, ut pauesci debeat, neq; sic patet ut vilescat, que visu fastidium tollit, & tanto amplius diligitur, quanto amplius meditatur: omnes tamen scientias & doctrinas, etiam ipso locutionis sue more transcendit. Hinc quoque ait Hieronymus: Ama studia scripturarum, & vitia carnis non amabis. Cupio ergo animam tuam hac diuinae scripturae supernaturali ac nobilissima sapientia adornari, que aeternae summæ & increatae sapientie fulgor quidam, radiusq; consistit: cuius lectio (teste Hieronymo) sensum acuit, intellectum multiplicat, teporem calefacit, corporem repellit, libidinis tela extinguit, gemitum excitat, lachrymas elicit, deo nos proximofacit: cui cum studemus, spiritus sanctus loquitur nobis, ut ait Isidorus. Postremo huius sacre ac salutaris scientie singulariter capax es, cum & naturali acumine intellectus sis decoratus, ita ut illud dicere queas: Puer eram ingeniosus, & sortitus sum animam bonam. Det itaque tibi clementissimus deus tantam huius sapientie delectationem, ut cum autore libri sapientie veraciter dicas: Hanc amavi & exquisiui a iuuentute mea, & quæsi-

Gregori.

Hierony.

Hierony.

Isidorus.

Sapi. 8.

B iij ui spon

DIONYSII CARTHV.

ui sponsam eā mihi assumere, & amator factus sum forme illius. Intrans in domum meam conquiescam cum illa. Non em̄ habet amaritudinē cōuersatio eius, nec tædiū cōuictus illius, sed gaudium atq; lætitiā. Hinc Salomō loquitur: Preciosior est sapientia cunctis opibus, & omnia q̄ desiderantur, huic non valent comparari. Absit ergo vt animā tuam in inferioribus vilioribus q̄ scientijs occupes.

De duplici hominum via.

Articulus secundus.

Pro.4.

1. Iohan. 1.

Dionysius

Vistorum semita quasi lux splendēs procedit, & crescit vsq; ad perfectā diem: via aut̄ impiorum tenebrosa nesciunt vbi corruunt. Quemadmodum in prima epistola sua contestatur beatissimus euangelista Iohan. Deus lux est, & tenebræ non sunt in eo vllæ. Deus namq; secundum diuinum & magnum Diony. est lux pura, plena, & infinita, fontalis, vitalis, & intellectua lis, & superpulcherrima. Cum ergo ipse sit terminus viæ peregrinationisq; nostræ, & finis totius vitæ, laboris, ac studiij nostri, per semitas splendidas, viasq; pulchras ad ipsum proficisci debemus, quatenus via proportionata sit termino, et medium fini. Neq; enim aliter ad eum pertingit̄

Porro semita ista iustorū est actio virtuosa, conuersatio bona, diuinæ legis, præceptorumq; eius obseruantia timorata. De quibus Salomon ait: Viæ domini viæ pulchræ, & omnes semitæ eius pacificæ. Sunt itaq; viæ istæ quibus ad deum patriamq; procedimus, cogitationes bonæ, affecti ones sanctæ, locutiones fructuosæ, & opera meritoria deo accepta. Hæc merito viæ seu semitæ nominan